

محل مهر آموزشگاه	وقت آزمون: ۸۰ دقیقه	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش مدیریت آموزش و پرورش سوالات دانش آموزان دوره دوم متوسطه نوبت اول ، دی ماه مدرسه	سؤالات درس: علوم و فنون ادبی
	ساعت امتحان: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان:		شماره داوطلب:
تعداد صفحات: ۵ صفحه	تعداد سوال: ۲۷ سؤال	نمره با عدد:	پایه تحصیلی: دوازدهم علوم انسانی
نمره با حروف:		نام و نام خانوادگی دبیر و امضا:	
بارم	«حمایت از کالای ایرانی»		۳
۷۵/۰	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) عبارات درست را با (ص) و نادرست را با (غ) مشخص نمایید. الف- لحن نسیم شمال لحنی طنزآمیز و انتقادی به بیان مسائل سیاسی و اجتماعی بود () ب- ترجمه آثار اروپایی در ایران با تاسیس چاپ خانه در زمان ناصرالدین شاه آغاز شد () پ- اعزام دانشجویان ایرانی به خارج از کشور برای تحصیل یکی از عوامل یکی از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی است ()		۱
۵/۰	نام نویسندگان آثار زیر را بنویسید . الف- امثال و حکم: ب- شمس و طغرا:		۲
۵/۰	ادبیات بیداری با ظهور مفاهیمی نو؛ مثل آزادی ، ، و مبارزه با استبداد و استعمار شکل گرفت.		۳
۷۵/۰	کوتاه پاسخ دهید : الف- اولین و تنهاترین کتاب تاریخی دوره مشروطه چه نام دارد؟ ب- تنها نمونه نمایشنامه فارسی توسط چه کسی نوشته شد؟ پ- مهمترین اثر ترجمه در دوره مشروطه چه نام دارد؟		۴
۵/۰	هر کدام از موارد زیر مربوط به کدام یک از سطح های سبک شناسی دوره بیداری است؟ الف) توجه به واژگان کهن ب) توجه به قالب های قصیده و مثنوی		۵
۲۵/۰	نوشته زیر از کدام نویسنده دوره ادبیات بیداری است ؟ « مدتی است که از تحریرات (نامه ها) شما محظوظ نشده ام، در این مرارت و زحمت های خراسان چیزی که به فریاد ماها می رسد همان الفاظ و معانی دلپذیر شما بود که مرده را جان می دهد و خسته را درمان، حالا چه افتاده که باب این فیض مسدود است؟ » الف- فرخی یزدی ب- قائم مقام فراهانی ج- ایرج میرزا د- ادیب الممالک فراهانی		۶
۲۵/۰	بیت زیر را در قلمرو ادبی بررسی نمایید .(یک مورد) آن زمان که بنهادم سربه پای آزادی دست خود زجان شستم از برای آزادی		۷

	صفحه دوم	
۵/۰	دوویرگی نوشته زیر، از قائم مقام فراهانی را بنویسید. «آب و خاک را با عالم پاک چه کار است واعمی و مزکوم را با مرئی ومشموم چه بازار...از جهت فضل در جنبش آمد شجاع وجود بر بقاع شهود.»	۸
۱/۵	موسیقی شعر (۶ نمره) وزن بیت های زیر را بنویسید ، پس از آن مقایسه کنید کدام بیت وزن همسان و کدام یک ناهمسان است؟ الف-به حسن و خلق وفا کس به یار ما نرسد تو را در این سخن انکار کار ما نرسد وزن: ب-آب زیند راه را، هین که نگار می رسد مژده دهید باغ را بوی بهار می رسد وزن: مقایسه:	۹
۲۵/۰	در کدام یک از تقطیع های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، حذف همزه صورت گرفته است ؟ الف-شور انگیز : (U _ _ U _) ب- بهجت انگیز(U _ _ U _)	۱۰
۱	تقطیع نمونه های زیر، به صورتی که بین دو هلال تقطیع شده است، با کدام اختیارات شاعری مطابقت دارد ؟ نوع آن را بنویسید. الف- شب و روز (U _ _ U) ب - کمان ابرویش (U _ U _ U)	۱۱
۲۵/۰	در بیت « تا رفت مرا از نظر آن چشم جهان بین / کس واقف ما نیست که از دیده چه ها رفت) وزن هم سان آن بر نا همسان برتری دارد یا ناهمسان بر همسان ؟	۱۲
۲۵/۰	واژه «بارانداز» را با حذف همزه تقطیع هجایی کنید .	۱۳
۲۵/۰	اختیاراتی که شاعر بانحوه بیان و شیوه تلفظ خود اعمال می کند اختیار..... نام دارد .	۱۴

صفحه سوم	
<p>نشانه های هجایی بیت های زیر را به <u>دو صورت</u> برش بزنید؛ پس از تعیین هجا های آوایی، <u>وزن هر یک</u> را بنویسید</p> <p>الف - کشتی شکستگانیم، ای باد شرطه برخیز باشد که باز بینیم دیدار آشنا را</p>	۱۵
<p>زیبایی شناسی (۶ نمره)</p> <p>در شعر زیر زیبایی و تناسب معنوی در شعر چگونه ایجاد شده است ؟</p> <p>من مسلمانم /قبله ام یک گل سرخ/ جانمازم چشمه ، مهرم نور/ دشت سجاده من</p>	۱۶
<p>در ابیات زیر آرایه های مراعات نظیر-تلمیح و تضمین را مشخص نمایید . (فقط نام آرایه جلوی هر قسمت نوشته شود)</p> <p>الف- یار بی پرده از در و دیوار/در تجلی است یا اولی الابصار</p> <p>ب- ایوب با چندین بلا، کاندرا بلا شد مبتلا/پیوسته این بودش دعا: «الصبرمفتاح الفرج»</p> <p>ج- چون در این میدان نداری دست و پایی همچو گوی/اختیار سر به زلف همچو چوگانش گذار</p> <p>د- حافظ از جور تو ،حاشا که بگرداند روی /«من از آن روز که در بند توام، آزادم»</p>	۱۷
<p>در کدام بیت آرایه تلمیح وجود دارد؟ تلمیح موجود در آن را توضیح دهید:</p> <p>الف: حرفی است این که خضر به آب بقا رسید زین چرخ دل سیه، دم آبی ندید</p> <p>ب: غمناک نباید بود از طعن حسود، ای دل شاید که چو وابینی، خیر تو در این باشد</p>	۱۸

صفحه چهارم		
	در ابیات زیر آرایه ی لف و نشر را بیابید و جدول زیر را کامل کنید.	۱۹
۱	الف: منعم مکن از دیدن قدو رخ و چشمش /من انس به سرو و گل و بادام گرفتیم . ب: روی و چشمی دارم اندر مهر او /کاین گهر می ریزد آن زر می زند	الف ۱: نوع لف و نشر: نشر ۲: نوع لف و نشر:
۵/۰	در بیت زیر متناقض نما را بیابید و آن را مشخص کنید. گوش ترحمی کز ما نظر نپوشد دست غریق یعنی فریاد بی صداییم	۲۰
۵/۰	در بیت «گفتی زغمم بنشین یا از سرجان برخیز /فرمان برمت جانا، بنشینم و برخیزم » موسیقی معنوی تضاد در بیت از مقابله چه کلماتی پدید آمده است؟	۲۱
۲۵/۰ ۲۵/۰	درستی یا نادرستی با توجه به بیت زیر را مشخص نمایید.. « بیستون بر سر راه است مباد از شیرین / خبری گفته و غمگین دل فرهاد کنید» الف - بیت « کوه بیستون» تضمین شده است . درست ☐ نادرست ☐ ب- آرایه مراعات نظیر در این بیت به کار رفته است .. درست ☐ نادرست ☐	۲۲
۲۵/۰ ۲۵/۰ ۲۵/۰	در بیت های زیر ،هریک از قسمت های مشخص شده، کدام آرایه معنوی را به وجود آورده است ؟ الف- شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل / کجا دانند حال ما سبکباران ساحل ها ب- ما با توایم و با تو نه ایم ؛ اینت بوالعجب / در حلقه ایم باتو و چون حلقه بردریم پ- در نیابد حال پخته هیچ خام / پس سخن کوتاه باید والسلام	۲۳
۲۵/۰	با توجه به بیت زیر، گزینه درست کدام است ؟ «با آنکه جیب و جام من از مال و می تهی است / ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت» الف- آرایه های لف و نشر، مراعات نظیر و تضمین در بیت به کار رفته است . ب- آرایه های تلمیح ، مراعات نظیر و لف و نشر در بیت به کار رفته است . پ- آرایه های واج آرای، لف و نشر، تضمین در بیت به کار رفته است . ت- آرایه های تلمیح، متناقض نما، لف و نشر در بیت به کار رفته است.	۲۴

صفحه پنجم	
<p>نقد و تحلیل نظم و نثر (۴ نمره)</p> <p>متن زیر از کتاب «سیاحتنامه ابراهیم بیگ» را در دوسطح زبانی و فکری بررسی کنید :</p> <p>«صبح تا شام در کوچه و بازارها می گردند؛ هر جا دونفر با هم دیگر دعوا کنند، نزد فراش باشی می برند، هرگاه دعوا خالی از اهمیت است ، دوتومان فراش باشی و پنج قران نایب و دوسه قران هم این فراشان می گیرند، مرخص می کنند .»</p> <p>سطح زبانی :</p> <p>سطح فکری :</p>	<p>۲۵</p>
<p>متن زیر را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید :</p> <p>«ننه،هان ! این زمین روی چیه ؟ روی شاخ گاو؟ روی ماهی، ماهی روی چیه،؟ روی آب ، آب روی چیه؟ وای وای ! الهی روده ات ببره، چقدر حرف می زنی؟! حوصله ام سر رفت ! آفتابه لگن شش دست ،شام وناهار هیچی!»</p> <p>الف- از ویژگی شعر عصر بیداری ، کاربرد زبان محاوره ای است . دو نمونه در این شعر بیابید و نشان دهید .</p> <p>ب- یک کنایه در این نوشته بیابید که به شیوه تمثیل رایج است .</p>	<p>۲۶</p>
<p>سروده زیر از عارف قزوینی را بخوانید و به پرسش ها پاسخ دهید.</p> <p>«نالۀ مرغ اسیر این همه بهر وطن است همت از باد سحر می طلبم گر ببرد فکری ای هم وطنان ، در ره آزادی خویش خانه ای کاو شود از دست اجانب آباد</p> <p>مسلک مرغ گرفتار قفس، همچو من است خبر از من به رفیقی که طرف چمن است بنمایید که هرکس نکند ، مثل من است زاشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است »</p> <p>الف- دو آرایه ادبی در شعر بالا مشخص کنید .</p> <p>ب- دو ویژگی زبانی این شعر را بنویسید.</p> <p>پ- در بیت اول واژه های قافیه کدام هستند؟</p> <p>ت- این شعر را از دیدگاه فکری بررسی نمایید.</p> <p>«با دوبال اندیشه و خیال جهان پیرامونت را تسخیر کن»</p>	<p>۲۷</p>

محل مهر آموزشگاه	وقت آزمون: ۸۰ دقیقه	باسمه تعالی اداره کل آموزش و پرورش استان مدیریت آموزش و پرورش سوالات دانش آموزان دوره دوم متوسطه نوبت اول ، دی ماه مدرسه	سوالات درس: علوم و فنون ادبی
	ساعت امتحان: ۸ صبح		نام و نام خانوادگی:
	تاریخ امتحان:		شماره داوطلب:
تعداد صفحات: ۵ صفحه	تعداد سوال: ۲۷ سؤال		پایه تحصیلی: دوازدهم علوم انسانی
نام و نام خانوادگی دبیر و امضا: کلید سوالات			
بارم	«حمایت از کالای ایرانی»		۱-۲
۷۵/۰	تاریخ ادبیات و سبک شناسی (۴ نمره) الف- (ص) / ب- (غ) / پ- (غ)		۱
۵/۰	الف-دهخدا / ب-میرزا حسن خان بدیع		۲
۵/۰	وطن و قانون خواهی		۳
۷۵/۰	الف- تاریخ بیداری ایرانیان / ب- میرزا آقا تبریزی / پ- سرگذشت حاجی بابای اصفهانی		۴
۵/۰	الف) سطح زبانی / ب- سطح ادبی		۵
۲۵/۰	ب- قائم مقام فراهانی		۶
۲۵/۰	سربه پای آزادی گذاشتن: کنایه از جان را فدا کردن یا دست از جان شستن: کنایه از جان را فدا کردن یا دست و پا و سر: مراعات نظیر (ذکر یک مورد کافی است)		۷
۵/۰	استفاده از واژگان عربی، به کارگیری عبارات کوتاه، استفاده از نثر موزون و مسجع (کار و بازار)، استفاده از آرایه ادبی مثل لف و نشر (ذکر دو مورد کافی است)		۸
	موسیقی شعر (۶ نمره) الف - وزن: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلا / ب- وزن: مفتعلن مفاعیلن مفتعلن مفاعیلن مقایسه: بیت الف ناهمسان است و رکن ها باهم تفاوت دارند بیت ب همسان دولختی است و یکی در میان مثل هم هستند.		۹
۲۵/۰	ب- بهجت انگیز (_ U _ _ U)		۱۰
۱	الف- شب و روز (U _ _ U) بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه واو عطف ب - کمان ابرویش (_ U _ U _ U) کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند «و»		۱۱
۲۵/۰	همسان		۱۲
۰/۷۵	بارن داز _ _ _ U		۱۳
۲۵/۰	زبانی		۱۴

۲	پایه	کش	تی	ش	کس	ت	گا	نیم	ای	با	د	شر	ط	بر	خیز
	های	با	شد	ک	با	ز	بی	نیم	دی	دا	ر	آ	ش	نا	را
	نشانه	-	-	U	-	U	-	-	-	-	U	-	U	-	-
	های														
هجایی															
وزن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن	مفعول
	مستفعلن	مفعول	مستفعلن	مفعول	مستفعلن	مفعول	مستفعلن	مفعول	مستفعلن	مفعول	مستفعلن	مفعول	فاعلاتن	مفعول	فاعلاتن
۵/۰	۱۶	زیبایی شناسی (۶ نمره) از هم نشینی واژه های «مسلمان، قبله، جانماز، مهر و سجاده» تناسب معنایی ایجاد شده است .													
۱	۱۷	الف-تلمیح / ب- تضمین / ج- مراعات نظیر/د- تضمین													
۱	۱۸	الف: تلمیح به داستان حضرت خضر که به دنبال آب حیات بود.													
۱	۱۹	لف ۱: قد / لف و نشر: مرتب - نشر ۲: زر / لف و نشر مشوش یا نامرتب													
۵/۰	۲۰	فریاد بی صداییم													
۵/۰	۲۱	بنشین و برخیز													
۵/۰	۲۲	الف - نادرست / ب- درست													
۷۵/۰	۲۳	الف- مراعات نظیر/ب- تناقض /پ- تضاد													
۲۵/۰	۲۴	ب-آرایه های تلمیح ، مراعات نظیر و لف و نشر در بیت به کار رفته است .													
۵/۰	۲۵	نقد و تحلیل نظم و نثر(۴ نمره) سطح زبانی:واژه ها و ترکیب های عربی نا آشنا کمتر استفاده شده است .استفاده از واژه های ترکیبی مثل «باشی» در «فراش باشی» نثری ساده و قابل فهم/ از عبارت های دور و دراز و لفظ پردازیهای بیجا استفاده نشده است													
۵/۰	۲۶	سطح فکری: اشاره به اوضاع نا به سامان ایران / اشاره به رشوه خواری در میان حاکمان و کارگزاران													
۱	۲۷	الف- ننه- هان - وای وای - الهی رودات بیره (یک مورد) /ب- روده ات بیره /آفتابه لگن هفت دست (یک مورد)													
۵/۰	۲۸	الف- مرغ اسیر: استعاره / مصرع اول تشبیه / مصرع دوم تشخیص و استعاره مکنیه /مصرع سوم تشبیه /خانه مجاز از کشور(ذکر دو مورد کافی است)													
۵/۰	۲۹	ب- سادگی و روانی /قابل فهم برای عامه /شعر عمومیت دارد (دو مورد کافی است) /پ- وطن ، من													
۵/۰	۳۰	ت-اهمیت به وطن و جان را فدای کشور کردن ، مبارزه با ظلم میهن پرستی افراطی و مفاهیمی که از ابیات درک شود درست است.													

